

Arbetets Vänner Huvudföreningen rf:s folkdräktsarkiv

Diskussionsunderlag för vårmötet 12.4.2026

Folkdanslaget har önskat att föreningens folkdräktsarkiv, dess vara eller icke vara i föreningens ägo och vård, diskuteras på föreningens vårmöte den 12 april. Styrelsen har på sitt möte den 4 mars beslutat att en diskussion initieras på vårmötet och föreslår att mötet fattar ett principbeslut om saken.

Föreningen förfogar över 50–60 folkdräkter och tillbehör till sådana i olika storlekar och från olika socknar. De har enligt uppgift mottagits som donationer av enskilda personer, bl.a. tidigare medlemmar av folkdanslaget.

Folkdräkterna förvaltas av folkdanslaget, som har inventerat, listat och märkt dräkter och tillbehör och på allt sätt tagit hand om dem. Föreningsmedlemmarna kan använda dräkterna. I praktiken är det främst folkdanslaget som har använt dem, medan möjligheten inte har marknadsfört aktivt till övriga föreningsmedlemmar.

Efter att föreningen avstod från den tidigare klubblokalen med tillhörande förvaringsutrymmen i tredje våningen har dräkterna förvarats i ett skåp i källarvåningen. Där hänger de så trångt att de riskerar fara illa. Trots att problemet har varit känt och debatterats i årtal har någon bättre, närmast tillräckligt rymlig, förvaringsplats inte kunnat anvisas.

På grund av att den nuvarande förvaringen inte är vad den borde och användningsgraden är blygsam har representanter för folkdanslaget (Erja Lindfors, Antonia Palmén och Kristina Weimer) och styrelsens inredningsutskott (Kerstin Ehnholm) lagt fram förslaget att överlåta dräkterna eller en del av dem till föreningen Brage eller dess dräktbyrå.

Föreningen Brage har sedan den grundades 1906 arbetat för att bevara och vårda den finlands-svenska folkkulturen. Dräktbyrån grundades 1907 och den har sedermera avskilts från föreningen och registrerats som aktieföretag 1980. Dräktbyrån upprätthåller ett dräkthemuseum, hyr ut folkdräkter samt saluför material och tillbehör till folkdräkter.

Med dräktbyrån (Maria Lindén) har preliminärt diskuterats att föreningens folkdräkter eller en del av dem skulle deponeras hos eller doneras till dräktbyrån på villkor att föreningens medlemmar får hyra dem till samma nedsatta pris som föreningen Brages medlemmar (orabatterat 75 €, barndräkter 25 €/vecka) <https://butik.brage.fi/category/43/kvinnodrakter-for-uthyrning>).

Överlåtelsen skulle förslagsvis ske stegvis så att juniordräkterna, som inte har varit i någon användning alls på länge, skulle vara först i tur. Det skulle redan ge bättre plats för vuxendräkterna. De dräkter som folkdanslaget behöver eller för närvarande använder skulle inte omplaceras.

Principfrågor:

1. Ska föreningen trots allt hålla fast vid sitt dräktarkiv? Hur ska förvaringen i så fall ordnas, då den frågan inte har kunnat lösas hittills?
2. Ska dräkterna eller en del av dem deponeras hos dräktbyrån utan att äganderätten rubbas och vad kostar i så fall förvaringen och förvaltningen av dem?

3. Ska dräkterna hellre överlåtas i dräktbyråns ägo, stegvis eller på en gång? Ska alla vuxendrakter eller bara de som är i användning undantas från överlåtelsen?
4. Behöver det utredas hur och på vilka villkor varje dräkt har donerats till föreningen och eventuella villkor beaktas vid överlåtelsen? Vem sköter i så fall det?
5. Ifall eventuella donationsvillkor inte medger överlåtelse till dräktbyrån, kan de frånses med argumentet att dräkterna sannolikt tas bättre om hand av dräktbyrån än av föreningen eller ska sådana drakter inte överlåtas?

Om mötet anser att en överlåtelse ska ske förhandlar styrelsen utifrån principbeslutet i samarbete med den grupp inom föreningen som har varit initiativtagande i frågan vidare med dräktbyrån och ingår ett avtal på de villkor man enas om.